

Asia: VN/28405/2023

Luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi ilmastolain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Etelä-Pohjanmaan liitto kiittää mahdollisuudesta lausua luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi ilmastolain muuttamisesta. Yleisesti Etelä-Pohjanmaan liitto toteaa, että valtiovallalta kaivataan pitkäjänteistä ja ennakoitavaa politiikkaa, myös ilmastopolitiikkaa. Nyt lausuttavana oleva lakimuutos rikkoo tätä periaatetta. Kuntien ilmastosuunnitelmista olisi tullut kerätä ensin kokemuksia ja tehdä johtopäätökset velvoitteen jatkosta vasta niistä tehtyjen arviointien jälkeen.

Etelä-Pohjanmaan liitto pitää erittäin tärkeänä, että Suomen ympäristökeskuksen ylläpitämän päästötietopalvelu jatkuu keskeytyksettä. Avoin, luotettava ja yhdenmukainen päästölaskenta on tärkeä ja kustannustehokas tuki ilmastotyölle sekä kunta-, että maakuntatasolla.

Kuten ehdotuksessa todetaan, lakimuutoksen vaikutukset ovat erityisen suuret pieniin ja keskisuuriin kuntiin. Isot kunnat ovat valtaosin tehneet suunnitelmallista ilmastotyötä laista riippumatta jo pitkään. Pienille kunnille laki antoi sekä tukea päätöksentekoon, että mahdollisuuden resursseihin.

Vihreä siirtymä on Suomen tulevaisuuden elinvoiman ja kasvun kulmakiviä. Ilmastosuunnitelmat ovat tärkeässä osassa edistettäessä vihreää siirtymää. Suunnitelmien pohjalta on mahdollista tunnistaa hankkeita, jotka esimerkiksi lisäävät resurssitehokkuutta tai luovat uutta vihreää teollisuutta. Tässä merkityksessä ilmastosuunnitelmat ovat kunnille myös merkittäviä elinvoimasuunnitelmia.

Velvoitteen poistamisesta huolimatta on jatkossakin oltava jokin tapa tunnistaa tarvittavia toimia kunta- ja maakuntatasolla. Ilmastotyötä ei voi tehdä tehokkaasti pelkästään valtiovallan tai suurten kaupunkien ehdoilla.

Ehdotuksessa tuotiin esiin kuntien mahdollisuus hyödyntää EU:n alue- ja rakennepolitiikan varoja ilmastotyössä. Tässä iso ongelma on niiden epätasainen jakautuminen Suomen eri alueille. Mahdollisuudet rahojen saamiseen ovat erilaiset eri puolilla Suomea.

Etelä-Pohjanmaan liitolla ei ole lakiesitykseen muuta lausuttavaa.

Saartenoja Antti
Etelä-Pohjanmaan liitto